Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya

Manifest de la Comissió Dones i Ciència per al 25N, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones

ERRADIQUEM LES VIOLÈNCIES MASCLISTES A LES UNIVERSITATS I ALS CENTRES DE RECERCA

El 25N va ser declarat Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les dones en la primera Trobada Feminista d'Amèrica Llatina i el Carib, celebrada a Bogotà el juliol de 1981, per commemorar el violent assassinat de les germanes Mirabal, tres activistes polítiques assassinades el 25 de novembre de 1960 per la policia secreta del dictador Rafael Trujillo a la República Dominicana. El 1999, l'ONU va reforçar el seu caràcter oficial. Avui ho hem de recordar perquè, malgrat l'avenç en alguns aspectes relacionats amb les violències masclistes –com ara la seva identificació, visibilització i denúncia–, cal continuar insistint-hi ateses les resistències encara existents, la seva persistència i l'existència d'unes xifres commovedores. I, també, perquè suposen una vulneració dels drets humans.

El marc legal existent empeny cada vegada més cap a la igualtat efectiva, implementant mesures a fi d'erradicar la violència masclista. Mitjançant els reials decrets i les lleis aprovades en els darrers dos anys, s'han implantat compromisos per a la societat en general i també obligacions específiques per a les universitats. La Llei 17/2020 amplia el mandat a les universitats, amb un compromís ferm per eliminar les violències masclistes. Ens insta, per exemple, a incloure continguts específics en matèria de violència masclista en les propostes curriculars, a eliminar textos sexistes i discriminatoris, a formar adequadament en perspectiva de gènere, a no revictimitzar en els procediments i en la instrucció d'expedients informatius o disciplinaris derivats de l'aplicació dels protocols, i a dotar les unitats d'igualtat amb els recursos necessaris per desenvolupar les seves tasques satisfactòriament. També la Llei de convivència universitària ha d'ajudar-nos a protegir la comunitat universitària davant la violència, la discriminació i l'assetjament, buscant les causes de la violència o els factors de risc per ser capaços de prevenir i eradicar la violència contra les dones i posant a la pràctica mesures d'acompanyament psicològic i jurídic a les víctimes.

Per la seva part, el Govern de la Generalitat manifesta la seva voluntat de garantir el dret de les dones a l'erradicació de les violències masclistes des d'una perspectiva estructural i amb un abordatge integral en el seu Pla de Govern. L'existència del Departament d'Igualtat i Feminismes, creat el 2021, explicita aquesta implicació i la necessitat de disposar d'organismes que liderin estratègies conjuntes per lluitar contra les violències envers les dones, tal com expressa l'avaluació recent realitzada per Ivàlua. Un compromís més és l'aprovació del Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista, aprovat recentment per la Comissió Nacional per a una Intervenció Coordinada contra la Violència Masclista.

Les universitats i els centres de recerca, com a generadors i transmissors de coneixement i valors, han d'esdevenir institucions referents en matèria d'igualtat i de compromís per a l'eliminació de tota violència contra les dones. Tanmateix, el món universitari i de recerca no s'escapa de la dinàmica estructural patriarcal ni de violències masclistes que se'n deriven. Per revertir-ho, cal la implicació conjunta de tothom en tots els àmbits de competència. En aquest sentit, en el marc de la Comissió Dones i Ciència del CIC, s'està treballant de manera coordinada a fi de millorar l'eficiència dels protocols contra l'assetjament sexual i per raó de sexe en totes les universitats catalanes. En els darrers anys, les universitats i els centres de recerca han desenvolupat projectes amb els fons del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, i el Consell Interuniversitari ha posat en marxa, amb aquests fons i també els propis, els ajuts INDOVIG (Innovació Docent en Violència de Gènere).

Les universitats i els centres de recerca de Catalunya també tenen una responsabilitat social en clau de passat, present i futur, que requereix un compromís feminista urgent de transformació íntegra amb perspectiva de gènere aquí i arreu. Per aquest motiu, enguany denunciem, i posem un èmfasi especial en motiu de la commemoració del 25N, l'augment del ciberassetjament i les violències digitals envers les dones, els casos de submissió química i els feminicidis de tot tipus –també els invisibilitzats d'activistes mediambientals–, i ratifiquem el manifest publicat pel CIC en relació amb l'assassinat de la iraniana Mahsa Amini, on més enllà del dol la revolució de les dones continua.